

Høringsuttalelse fra Riksmålsforbundet om Framlegg til rettskrivningsendringar i nynorsk og bokmål 2026.

3.1 Endring av genusnormering for somme substantiv

Vi noterer med glede at de fleste bokmålsforslagene går riksmålets vei, og at det gis valgfrihet der det er grunnlag for det. Når det gjelder *prolaps* og *struma*, blir det vel – iallfall inntil videre – tale om en fagspråklig form (nøytrum) og en allmennspråklig (maskulinum). Forholdet bør holdes under oppsikt.

I ett av ordene fraråder vi valgfrihet, nemlig ved *skål*, av to grunner:

1. Det overordnede synspunkt på normeringen som er fastsatt av departementet, nemlig at målformene skal få utvikle seg og normeres på sine egne premisser.
2. Den oppfatning som ligger til grunn for riksmålsnormeringen, at valgfrihet er en rimelig løsning bare når begge former er i vanlig bruk.

Ut fra punkt 1 ovenfor mener vi at Språkrådet burde ha undersøkt om formen *skåla* om «glass eller beger som . . .» i det hele tatt har vært brukt og brukes i bokmålstekster. Vi har gjort det (på bokhylla.no) men har ingenting funnet:

Tall for tidsrommet 1950–2026

	Aviser	Bøker
skålen for kongen	96	42
skåla for kongen	15*	14**
en skål for	18 050	11 890
ein skål for	490	180
ei skål for***	360	430

* Alle som det har vært mulig å undersøke, er nynorske. 6 av dem er en form av verbet *skåla*.

** Alle de 9 som det har vært mulig å undersøke, er nynorske. 8 av dem er verbalformer.

*** Vi har ikke funnet eksempler fra bokmålstekster.

På grunnlag av dette anbefaler vi at *skål* i betydningen «glass som drikkes . . .» får -en som eneform i bokmål. I tillegg til realitetene når det gjelder bruk, kommer det forhold at ordlistereglene anno 1959 påbyr at valgfrie former oppføres i alfabetisk rekkefølge, altså *skåla* før *skålen*. Det er villedende her som i mange andre tilfeller.

3.2 Tuppel

Enig.

3.3 Engelske ord med kort vokal

Enig, men under tvil, med tanke på at konsekvenskravene ikke må drives for vidt når det gjelder lån fra språk med en annet forhold mellom talt og skrevet vokal enn i norsk.

3.4 Tyrol/Tirol

Vi oppfatter *Tirol* som det tyske navnet på *Tyrol*, og anbefaler at formen med *y* blir stående som eneform. Bruksfrekvensen (som vises best ved adjektivet *tyrolsk/tirolsk*) taler imot å innføre valgfrihet; *y*-formen er ti ganger så hyppig som *i*-formen. Det er dessuten lang tradisjon i norsk for *y* i f.eks. *tyrolerhatt*, *tyrolermusikk*, *tyrolervals*, *tyrolienne*, og tilsvarende i svensk og dansk.

3.5 Underfra

Enig.

3.6 Tics

Enig.